

Statenmededeling

Onderwerp

Statenmededeling actualiteiten stikstof, Q1 2021

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS: 4845113

PS: 4849495

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennismemen van

De actuele ontwikkelingen in het stikstofdossier, in het perspectief van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS).

Aanleiding

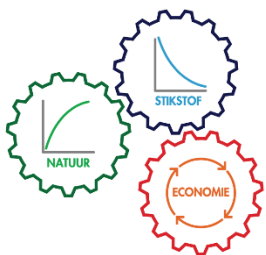
Op 15 december 2020 is de uitvoeringsagenda [Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof \(BOS\) 1.0](#) vastgesteld door GS en [aan u aangeboden](#).

In deze Statenmededeling informeren we u over de meest actuele ontwikkelingen in het stikstofdossier en geven wij invulling aan de toezegging hier periodiek over te rapporteren.

Bevoegdheid

Het vaststellen van uitvoeringsagenda's zoals de BOS is een bevoegdheid van GS. De uitvoeringsagenda BOS kenmerkt zich door een noodzakelijke integrale aanpak van stikstof en geeft derhalve invulling aan meerdere beleidskaders: naast de omgevingsvisie, het bestuursakkoord en de wettelijke kaders, zijn bestaande beleidskaders op gebied van natuur, water en bodem, landbouw, economie en mobiliteit richtinggevend voor onze aanpak.

Leeswijzer

De uitvoeringsagenda BOS kent drie pijlers: het werken aan instandhoudingsdoelen voor de natuur, het omlaag brengen van stikstofdepositie (met bijdragen van alle sectoren) en het mogelijk maken van economische en maatschappelijke ontwikkelingen (wat bijdraagt aan alle sectoren). De pijlers zijn als drie tandwielen van één mechanisme, onlosmakelijk met elkaar verbonden. In deze statenmededeling laten we per kernboodschap zien over welk tandwiel deze kernboodschap gaat.

Kernboodschap

1. Wij brengen Brabant Ontwikkelt Samen voortdurend in praktijk

Niet alleen in de totstandkoming maar juist ook in de uitvoering van onze ontwikkelaanpak staan we in nauw contact met vele betrokken partijen. Op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau overleggen wij regelmatig met onze maatschappelijke en overheidspartners, bijvoorbeeld via de Brabantbrede Tafel Stikstof. In januari hebben wij daarnaast voor verschillende doelgroepen online informatiebijeenkomsten georganiseerd over de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof. De bijeenkomsten zijn in totaal door meer dan 200 mensen bezocht, waaronder bestuurders en medewerkers van gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten, maatschappelijke partners en adviesbureaus. In de nieuwe editie van [Brabant Magazine](#) (beschikbaar vanaf 4 maart a.s.) wordt de stikstofaanpak nader toegelicht aan belangstellende Brabanders.

2. De gebiedsgerichte aanpak groene en blauwe opgaven krijgt steeds verder vorm

In de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS) hebben we de gebiedsgerichte aanpak stikstof beschreven voor de aanpak van de stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden. Om de stikstofproblematiek het hoofd te bieden, is extra inzet nodig om de natuur verder te versterken en stikstofgevoelige habitats en leefgebieden van soorten te herstellen. In een [afzonderlijke statenmededeling](#) gaan wij nader in op de aanpak, hoe we deze verbreden naar andere vraagstukken, zoals het gehele NatuurNetwerk Brabant (NNB), water en de transitie van de landbouw, de relatie met de lopende uitvoering en het landelijk programma natuur. We gaan of zijn al in 17 gebieden (dit zijn zowel stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden als gebieden met forse wateropgaven die ook onderdeel uitmaken van de gebiedsgerichte aanpak van groene en blauwe opgaven) aan de slag. De actuele ontwikkelingen en de resultaten die de verkenningen ons opleveren zijn een belangrijke leidraad. In 5 gebieden met majeure opgaven loopt op dit moment al een verkenning van de groene en blauwe opgaven:

- Grenscorridor N69,
- Ulvenhoutse bos,
- Groote Peel,
- Deurnsche Peel,
- Kampina en Oisterwijkse Vennen

Aanvullend starten we met verkenningen in 3 gebieden op provinciaal initiatief:

- Regtse heide,
- Kempenland-west,
- Brabantse Wal.

Daarnaast gaan we meedoen met 2 verkenningen die door de partners worden geïnitieerd rondom:

- Strabrechtse Heide,
- Aa-dal noord.

In de overige 7 gebieden sluiten we aan bij reeds lopende trajecten met hetzelfde type doelstellingen.

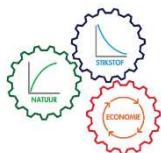
Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS : 4845113

PS : 4849495

3. Steviger inzet op depositiedaling vanuit het buitenland via grensoverschrijdende samenwerking

Het buitenland levert een forse bijdrage aan stikstofdepositie op Brabantse stikstofgevoelige Natura 2000 – gebieden. Het versterken van grensoverschrijdende samenwerking in het stikstofdossier is dan ook absolute noodzaak om te kunnen komen tot verdere stikstofreductie. Wij voeren hierover regulier overleg om samen met de zuidelijke provincies en de Rijksoverheid op te trekken richting zowel België als Duitsland. Eind februari hebben er twee bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met België waarin over stikstof is gesproken en de noodzaak van een gezamenlijke aanpak en structurele samenwerking op dit dossier is onderstreept.

Ook op landelijk niveau wordt de noodzaak van bilaterale samenwerking op het gebied van stikstof onderschreven. In de Vlaams-Nederlandse top in november 2020, een tweejaarlijks treffen tussen de Vlaamse en Nederlandse regeringen, is ook over stikstof gesproken. Beide regeringen (van Vlaanderen en Nederland) hebben daar een aantal afspraken gemaakt in het kader van de gezamenlijke stikstofaanpak. Ook in het jaarlijkse Dreiländertreffen, een regulier overleg tussen de regering van Nederland en die van Nedersachsen en Nordrhein-Westfalen, is over stikstof gesproken. De [slotverklaring](#) van de Vlaams – Nederlandse top in november 2020 en het [verslag](#) van het Dreiländertreffen in december 2020 vormen op nationaal niveau dan ook belangrijke ankerpunten als het gaat om de gezamenlijke inzet op stikstofreductie. Daarnaast is in het kader van het in beeld brengen van agrarische bedrijfsactiviteiten in de Brabants – Vlaamse grensregio (verplaatsingen of uitbreidingen) en bijbehorende motivatiefactoren een feitenonderzoek in uitvoering. Zodra de resultaten van dit onderzoek beschikbaar zijn, naar verwachting later dit voorjaar, zullen wij uw Staten hier over informeren.

4. Het Brabants overzicht stikstofdata is gereed

Wij hebben in de BOS aangekondigd dat wij beschikbare data over de stikstofemissie en -depositie via een online overzicht toegankelijk maken. De eerste versie van de storymap 'Brabants overzicht stikstofdata' is inmiddels online beschikbaar (via www.brabant.nl/stikstofdata). Hierin zijn stikstofdata van verschillende externe openbare bronnen overzichtelijk beschikbaar gemaakt, voor zowel de provincie als geheel als voor elk Brabants stikstofgevoelig Natura 2000-gebied afzonderlijk. Op basis van de landelijke stikstofmonitoring zullen wij de gegevens periodiek actualiseren. De depositiecijfers voor industrie zijn momenteel nog gebaseerd op de emissie van het jaar 2017. Wij verwachten binnen enkele weken van het RIVM de depositieresultaten op hexagonenniveau te ontvangen voor het jaar 2018, waarna deze ook in het overzicht worden verwerkt. Wij bieden u een informatieve sessie aan om u mee te nemen door het Brabants Overzicht Stikstofdata.

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS : 4845113

PS : 4849495

5. Voldoende belangstelling voor regeling aankoop piekbelasters

Veebedrijven met een hoge stikstofuitstoot, die dichtbij stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zijn gevestigd en willen stoppen, kunnen zich sinds 18 januari en tot uiterlijk 1 maart 2021 melden voor de vrijwillige aankoop van piekbelasters. Brabant verwacht in drie jaar tijd 35 tot 45 veehouderijen te kunnen aankopen, voor de marktwaarde. De provincie krijgt, verdeeld over drie rondes, in totaal 53 miljoen euro budget van het Rijk. In de eerste ronde is er budget voor de aankoop circa tien bedrijven. Tot en met 1 maart hebben zich 28 geïnteresseerden gemeld. Wij onderzoeken in hoeverre deze aanmeldingen ontvankelijk zijn. Bij meer dan tien ontvankelijke aanmeldingen gaan wij over tot prioritering aan de hand van twee criteria: de omvang en locatie van stikstofdepositie op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied en de omvang en locatie van de aangeboden grondpercelen.

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS : 4845113

PS : 4849495

6. Uitspraken Raad van State over ViA15/Logtsebaan

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 20 januari 2021 uitspraak gedaan in de zaak van een veehouderij aan de Logtsebaan te Oirschot en in de zaak van het Tracébesluit doortrekken en verbreden van de A15 en A12 rondom Arnhem (ViA15). De provincies hebben gezamenlijk met het Rijk de uitspraken geanalyseerd, de gevolgen in beeld gebracht en afspraken gemaakt over de voortzetting van vergunningverlening. Hierover bent u reeds separaat geïnformeerd via een [memo](#) van gedeputeerde Ronnes.

7. Het stikstofloket helpt volop stikstoftransacties mogelijk te maken

In de meeste gevallen is extern salderen voor initiatiefnemers de beste mogelijkheid om een vergunning te krijgen. Extern salderen is een ingewikkelde puzzel omdat het aanbod van stikstofruimte precies bij de vraag moet passen. Om een transactie mogelijk te maken helpt het Ondersteuningsloket Stikstof van de provincie met het koppelen van vraag en aanbod van stikstofruimte, (juridisch) advies, bemiddeling en kennis. Overigens zijn ook onderdelen van de producten salderen en de Ruimte voor Ruimte regeling bij het loket ondergebracht en ondersteunt het loket bij de uitvoering van de vrijwillige aankoop piekbelasters.

De eerste transacties en bemiddelingen met inzet van het ondersteuningsloket zijn tot stand gekomen. Naast drie casussen waarover GS recentelijk een besluit hebben genomen om stikstofruimte in eigendom van de provincie in te zetten voor ontwikkelingen, bemiddelt en adviseert het loket ook in tal van trajecten tussen vragers en aanbieders. Wij onderzoeken dit jaar de mogelijkheden tot het op termijn inverdienen van kosten van het ondersteuningsloket stikstof. Wij lichten u graag enkele voorbeelden van transacties toe:

- Voor drie projecten van de gemeente Waalwijk (insteekhaven, bedrijventerrein en randweg) is, om een vergunning te kunnen aanvragen, stikstofruimte nodig. De gemeente kan de benodigde stikstofruimte verkrijgen door onder meer extern te salderen met 2 veehouderijen die eerder zijn

aangekocht door de provincie in het kader van natuurontwikkeling. Daarnaast sluit de gemeente rechtstreeks een transactie met een derde aanbieder. Op dit moment worden de transacties verder uitgewerkt, waarna de aanvraag van de natuurvergunning kan worden ingediend.

- De gemeente Boxtel werkt aan de aanleg van een nieuwe verbindingsweg. De aanleg en het gebruik daarvan leiden tot stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Het ondersteuningsloket kon de vraag van de gemeente oplossen met het aanbod van een deels stoppend melkveebedrijf dat zich bij het loket had aangemeld als saldogever. De gemeente is in onderhandeling getreden met het melkveebedrijf, waarbij het ondersteuningsloket meedacht over de juridische aspecten van de saldering en over aankooprij van de stikstofruimte. Op dit moment worden de laatste stikstofberekeningen gemaakt en wordt de koopovereenkomst verder uitgewerkt.
- De Efteling heeft extra stikstofruimte nodig, omdat er na rekenen met de nieuwste kentallen en de update Aerijs in oktober 2020 geen sluitende berekening meer was voor het herstelbesluit in het kader van de tussenuitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan Wereld van de Efteling. De Efteling heeft via het ondersteuningsloket een match kunnen maken met aanbod van externe partijen. De Efteling is op dit moment bezig de transacties te af te ronden en de gemeenteraad heeft het voor de Raad van State benodigde herstelbesluit genomen.
- In 2019 kocht de provincie een veehouderijlocatie aan in Lage Mierde ten behoeve van het Natura 2000-gebied Kempenland-West. Het ging hierbij om de gronden. De provincie heeft de stikstofruimte van deze locatie niet nodig voor eigen projecten en er zijn ook geen initiatieven met een algemeen belang van andere overheden die in aanmerking komen voor de beschikbare stikstofruimte. Wel heeft zich een paardenhouderij gemeld die de stikstofruimte wil aankopen voor uitbreiding van het bedrijf. Omdat het gaat om een private partij, biedt de provincie de stikstofruimte aan via een openbare procedure. Dat betekent dat ook andere marktpartijen zich kunnen melden, mits zij aantonen de stikstofruimte nodig te hebben voor een concreet initiatief.
- In 2018 heeft de provincie in het plangebied voor het project Leegveld (Natura 2000-gebied Deurnsche Peel) een agrarisch bedrijf in Asten aangekocht, om het bedrijf op deze locatie te kunnen beëindigen. De voormalige eigenaar wil op een andere locatie een loonwerkbedrijf starten. Hiervoor heeft deze ondernemer stikstofruimte nodig. GS hebben ermee ingestemd dat een deel van de stikstofruimte van het stoppende bedrijf kan worden benut voor zijn vergunningaanvraag.

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS : 4845113

PS : 4849495

8. Monitoring aanvragen extern salderen

Op 31 augustus 2020 hebben Gedeputeerde Staten de 11^e wijziging van de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Brabant vastgesteld. Met deze wijziging is het extern salderen met veehouderijen met dierrechten sinds 15 september 2020 opengesteld. Extern salderen met overige (veehouderij)-bedrijven was al

langer mogelijk. Uw Staten zijn hierover geïnformeerd met een [statenmededeling](#). Via een [memo](#) van gedeputeerde Ronnes bent u separaat geïnformeerd over het actueel aantal aanvragen tot extern salderen dat bij de omgevingsdienst is ingediend.

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS : 4845113

PS : 4849495

9. Het regionaal stikstofregistratiesysteem (RSRS) is in ontwikkeling

Inmiddels beginnen de contouren van het RSRS steeds duidelijker te worden. Het wordt een landelijk dekkende depositiebank van alle bevoegde gezagen, dus de provincies en het Rijk, samen. Voorstel is nu dat het RSRS in eerste instantie vooral gebruikt wordt om initiatieven met diffuse belasting (die zich over groot gebied en dus meestal ook over meerdere provincies uitstrekt) tot een vergunbare situatie te kunnen brengen. De vulling van het systeem vindt onder meer plaats door de restruimte die bij extern salderen ontstaat in het systeem op te nemen. De bedoeling is dat er dit voorjaar een eerste prototype van het RSRS beschikbaar is.

Consequenties

De uitvoering van de BOS 1.0 is op alle drie de tandwielen in volle gang.

Europese en internationale zaken

Zie 3.) Steviger inzet op depositiedaling vanuit het buitenland via grensoverschrijdende samenwerking.

Communicatie

Net als bij de totstandkoming van de BOS, blijven wij ook in de uitvoeringsfase in nauw contact met alle stakeholders. Wij brengen de [nieuwsbrief](#) Aanpak Stikstof regelmatig uit, organiseren online informatiebijeenkomsten over specifieke thema's en bouwen aan een set [praktijkverhalen](#).

Vervolg

1. Wij blijven u periodiek informeren over de actualiteiten in het stikstofdossier;
2. Idem t.a.v. de aanvragen extern salderen;
3. Later dit voorjaar informeren we u over de rapportage van het feitenonderzoek naar agrarische bedrijfsverplaatsing/zijwaartse uitbreiding en motivatiefactoren, in de Brabants - Vlaamse grensregio.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

2 maart 2021

Documentnummer

GS : 4845113

PS : 4849495

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw C.M.L. Jansen, (06) 18 30 30 51,
cjansen@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw L.C. Heij - Wemmenhove, (06) 18 30 32 87,
lcheij@brabant.nl.